

PROGRAM DZIAŁANIA INSTYTUCJI KULTURY
tj. GMINNEGO DOMU KULTURY W DĄBIU
NA LATA 2024-2029

„Kulturalne świetlice” - koncepcja nowo powołanej instytucji kultury w gminie Dąbie.

Założenie podstawowe

Siedzibą Gminnego Domu Kultury w Dąbiu będzie świetlica wiejska, współużytkowana z sołectwem wsi Dąbie. Ponadto działalność statutowa instytucji kultury odbywać się będzie w świetlicach wiejskich, w zależności od zainteresowania mieszkańców poszczególnych sołectw, na podstawie bezpłatnego użyczenia obiektu (umowa użyczenia). Kluczowa będzie współpraca z sołtysami, ich zaangażowanie, zrozumienie idei GDK i wspierająca obecność.

Rola instytucji:

- działania kulturalne mające na celu budowanie wspólnotowości wśród mieszkańców gminy, aktywizacja wszystkich grup wiekowych do udziału w amatorskim ruchu artystycznym, promowanie szeroko pojętej kultury z naciskiem na tradycje regionalne, budowanie tożsamości lokalnej
- zapewnienie bezpłatnego dostępu do różnego rodzaju wydarzeń artystycznych oraz z zakresu szeroko pojętej sztuki, w tym muzycznej, teatralnej i plastycznej.
- dostęp do oferty kulturalnej odpłatnej, której realizacja będzie wymagała zatrudnienia specjalistów spoza zasobów ludzkich GDK w Dąbiu lub ze względu na zbyt kosztowny charakter oferty.

Misja

Misją Gminnego Domu Kultury w Dąbiu jest rozpoznawanie, rozwijanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych społeczności lokalnej, szeroko pojęta edukacja kulturalna, rozwijanie amatorskiego ruchu artystycznego oraz działania na rzecz wspólnoty mieszkańców skupionych wokół problemów życia społeczności lokalnej.

Konstruowanie oferty

Kluczowe w budowaniu oferty kulturalnej będzie zastosowanie koncepcji *design thinking*, czyli pogłębionej analizy potrzeb odbiorców. Podstawą wspomnianej filozofii jest przeprowadzenie badań jakościowych potrzeb odbiorców oferty, czerpiących z głębokiego zrozumienia sytuacji, wymagań i ograniczeń uczestników projektu. Badania przeprowadzone będą na małej grupie respondentów w czasie spotkań wiejskich. Dobór grup — z klucza (np. grupy wiekowe, płeć).

„Kultura inspirowana potrzebami odbiorców” — korzyści:

- optymalizacja oferty
- budżet „skrojony na miarę”
- zwiększenie poczucia sprawstwa i odpowiedzialności wśród uczestników kulturalnego projektu
- promowanie oddolnych inicjatyw budujących wspólnotowość

Wydarzenia wynikające z obowiązku ustawowego będą organizowane bez konsultacji w tym przedmiocie. Wybór miejsca takiego zdarzenia pozostanie w gestii zespołu GDK z uwzględnieniem harmonogramu imprez w rozpatrywanych świetlicach wiejskich.

Wybrane propozycje na działalność statutową GDK w Dąbiu

Własna działalność sekcyjna:

- * pracownia ceramiczna — całorocznie świetlica w Dąbiu plus letnie zajęcia plenerowe — teren całej gminy
- * sekcja malarska, rysownicza, kreatywna - zajęcia prowadzone przez artystów amatorów pod wezwaniem „Tworzyć każdy może a inny pomoże”. Materiały zapewnia GDK.
- * amatorski teatr/kabaret starszych pań
- * dziecięcy teatr
- * sekcja muzyczna (nauka gry na instrumentach — gitara, ukulele, śpiew) zajęcia kreatywne w Klubie Seniora w Szczawnie
- * klub gier planszowych dla dzieci i dorosłych — zajęcia dwa razy w miesiącu
- * Kręgi Kobiet — zajęcia jogi, TUS, relaksacja, spontaniczna grupa taneczna „Bez ładu w składzie”, pogadanki o życiu, grupa wsparcia, spotkania ze specjalistami na wybrany temat, np. „mądrość menopauzy” (psycholog, psychoterapeuta, dietetyk, szamanka...)
- * ...itp.

Wydarzenia cykliczne:

- * „Marzanny w korowodzie” — obchody święta wiosny
- * majowe plenerowe warsztaty ceramiczne przy okazji święta rzemiosła (11 maja), prezentacja prac różnych rzemieślników (np. kaletnicy, szewcy, rymarze, stolarze art, dziewiarki, koronczarki...itp.)
- * uliczne dzierganie w Światowy Dzień Dziergania Ulicznego - druga sobota czerwca połączone z projekcją filmową lub koncertem — sekcja dziewiarek (łączymy pokolenia) — chętnie świetlice
- * "Mężczyźni forpocztą dziedzictwa kulinarnego" — eventy i warsztaty związane z grillowaniem, rzemieślniczym masarnictwem, rzemieślniczym browarnictwem...itp.
- * turniej warcabowy/ brydżowy
- * starosłowiańskie bajanie w noc świętojańską, szalony taniec przy ognisku opętanych dziewic — tradycje przodków w równonoc letnią i po niej oraz co z tego wynika (20 czerwca 2024)
- * nordic walking&reading — letnie spacery z kijami zakończone piknikowym czytaniem
- * audiobooki nagrania wybranych książek (czytają sąsiedzi sąsiadom) udostępniane do wypożyczenia w bibliotece
- * konkurs kolęd dla przedszkolaków
- * obchody świąt zwyczajowych np. Dzień Kobiet, Dzień Dziecka
- * ...itp.

Edu - oferta dla dzieci i młodzieży:

- * „Co w trawie piszczy i na mchu śpi” — ekologiczne leśne lekcje, spotkania z leśnikami pod dachem i przy księżycu
- * „Czytamy poezję, bo uskrzydla bardziej niż redbull” — klub inscenizacji poezji
- * „Lato leśnych ludzi”, „Zimowanie na kulturalnym dywanie” — aktywne półkolonie dla dzieci
- * ...itp.

Zaprezentowane powyżej propozycje to zaledwie wycinek oferty, jaka może być docelowo dostępna dla mieszkańców Gminy Dąbie w ramach działalności statutowej GDK w Dąbiu. Dotyczą oferty realizowanej wyłącznie na poziomie gminy, dedykowanej wyłącznie jej mieszkańcom. W zadaniach realizowanych przez GDK w Dąbiu znajdują się również projekty skierowane do szerszej publiczności, również spoza naszej gminy.

Współpraca i pozyskiwanie funduszy

Odrębną częścią oferty GDK w Dąbiu będą wydarzenia wynikające z treści i wymogów konkursów szeroko dostępnych Organizatorów Kultury; pozyskiwanie funduszy zewnętrznych będzie realizowane jako niezbędne dla rozwoju naszej instytucji kultury.

Ważnym elementem działalności GDK w Dąbiu będzie nawiązanie współpracy z innymi ośrodkami kultury w regionie, szczególnie działającymi „po sąsiedzku” (np. CAK Krosno Odrzańskie, GDKiR w Bobrowicach, Gubiński Dom Kultury) w ramach projektów promujących aktywność kulturalną o szerszym, ponad gminnym zasięgu.

Współpraca z organizacjami NGO z terenu naszej gminy, sponsorami, prywatnymi przedsiębiorcami — to możliwość pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia ciągłości działania GDK w Dąbiu i podniesienia poziomu atrakcyjności oferty kulturalnej.

Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Gronowie oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dąbiu — to naturalni partnerzy w działalności statutowej GDK w Dąbiu.

Uzasadnienie koncepcji Gminnego Domu Kultury w Dąbiu

Nikt nie chce mieszkać w miejscu gdzie nic się nie dzieje

Kultura jest ważnym elementem tworzenia wysokiej jakości życia dla mieszkańców. Bez niej piękna droga czy udekorowany przystanek autobusowy służą tylko do wyjazdów. Infrastruktura czy edukacja zawsze będą kluczowe, ale jeśli dzieci się nudzą, młodzież się nudzi, seniorzy czują się samotni, a osoby pracujące nie mają nic z tej pracy, to pora wyjeżdżać.

Jesteśmy zmeczeni onlainem i szukamy bogatych doświadczeń kulturalnych

Przywiązani do telefonów i komputerów szukamy okazji, by wreszcie przeżyć coś naprawdę, by zrobić sobie małe święto, przygotować się do wyjścia, wybrać się, spotkać z innymi, przeżyć coś. Niech to będą bogate doświadczenia kulturalne, czyli rodzaj spotkań, które przekraczają jedno medium i mocno nas angażują. Doświadczenie takie jest wszędzie tam, gdzie poszliśmy, by telefon został w kieszeni — zbyt zafascynowani rzeczywistością, by ją sobie zakłócać.

Potrzebujemy społeczności bardziej niż kiedykolwiek

Jako gatunek jesteśmy stadni i społeczni. Jeśli mówimy, że nie tęsknimy za ludźmi, to chodzi zwykle o te wszystkie relacje powierzchowne, o sytuacje społeczne, w których czujemy brak poczucia kontroli, walkę o status i wystrzały frustracji.

Jeśli tylko jest okazja, to nie ma nic piękniejszego niż ludzkie świętowanie i spędzanie czasu razem. Ale potrzebujemy pretekstu! A kultura jest świetnym sposobem zbierania się grupowego i animowania społeczności.

Ludzie potrzebują odpoczynku po pracy

Czasem potrzebujemy w piątek poleżeć w wannie, ale są też takie czwartki czy soboty, że dobrze jest na chwilę zapomnieć o pracy, o biurze, odbić się, odciąć, przestać myśleć o nieustannym strumieniu „niedoczasów”, który nigdy się nie kończy i nigdy nie skończy. Warto też wtedy przestać myśleć o nieuprzejmych ludziach bez kultury, których obsłużyliśmy w sklepie czy restauracji i wynagrodzić sobie pracę przy linii produkcyjnej czy w magazynie.

Kultura i sport to naprawdę niezłe alternatywy dla gapienia się w przestrzeń i myślenia o liście zadań, która nas czeka od rana. Tym bardziej w czasach inflacji, kryzysu czy recesji.

Kultura zapewnia wartościową przestrzeń publiczną

Istnieje pewna, coraz popularniejsza koncepcja zwana „koncepcją nie-miejsca”, czyli przestrzeni tak nijakiej i standardowej, że nic nas z nią nie łączy. A przecież kultura potrafi z nie-miejsc robić miejsca cudowne, świąteczne i magiczne.

Place, stacje kolejowe, przystanki autobusowe, boczne uliczki, a nawet przestrzenie postindustrialne czy popegeerowskie — kultura podnosi wartość przestrzeni, czyni ją cenniejszą, zwraca uwagę na jakiś wycinek tej przestrzeni, zaznacza go nie na mapie, tylko w naszej świadomości.

Mały dom kultury czy świetlice wiejskie to miejsca, gdzie można przyjść i pobyć.

I, w przeciwieństwie do galerii handlowych, nikt od nas nie oczekuje kupowania. Możemy spędzać czas — a to dużo.

Podsumowując:

Kultura ma w sobie głęboki sens, jest ważną częścią naszego życia społecznego i konkretną usługą, świadczoną dla ludzi. Nie sądzę, by praca ludzi kultury była mniej ważna od pracy dyrektora banku czy przedsiębiorcy. Jest inna i zdecydowanie jest potrzebna.